

ADOPSJONSFORUMS ÅRSBERETNING FOR 2016

ADOPSJONSFORUM

I: Formål og styresammensetning

Adopsjonsforum er en humanitær organisasjon som på ikke-kommersiell grunnlag arbeider med internasjonal adopsjonsformidling. Arbeidet skjer i samsvar med internasjonale konvensjoner, samt norske og andre berørte lands lover og regler. Utgangspunktet er at en adopsjon alltid skal være til barnets beste.

Foreningen driver også bistandsarbeid til foreldreløse og forlatte barn som ikke er aktuelle for adopsjon.

Foreningen ble startet i 1970 som en lobbybevegelse for adopsjon og særlig internasjonal adopsjon. Fortsatt er informasjon og opplysning om internasjonal adopsjon en viktig del av vår virksomhet. Det samme er arbeidet for å gjøre adopsjon til en fullstendig likestilt form for familieførøkelse. Adopsjonsforum har også tilbud til unge adopterte og deres familier gjennom forskjellige former for etter-adopsjonsarbeid. I tillegg til adopsjonsarbeid støtter foreningen også bistandsarbeid for vanskeligstilte barn i våre samarbeidsland.

Adopsjonsforum har siden 1972 formidlet 9.429 barn fra 28 land i 4 verdensdeler; Asia, Latin-Amerika, Afrika og Europa. Siden 1986 har vi vært Norges største adopsjonsformidler.

I 2016 kom det **54** barn til 49 familier med assistanse fra Adopsjonsforum. Dette var en nedgang på 11,5 % fra året før, da det ble gjennomført 61 adopsjoner. Adopsjonstallene varierer fra år til år, og påvirkes særlig av endret lovverk og praksis i flere opprinnelsesland. Nedgangen i 2016 skyldes i hovedsak færre adopsjoner fra Chile. I 2016 var Colombia fortsatt vårt klart største samarbeidsland, fulgt av Filippinene og Chile. Det var en høy andel barn med særskilte omsorgsbehov blant barna som kom til Norge i 2016. Nesten to tredjedeler (ca. 65 %) av adopsjonene var behandlet i Faglig Utvalg fordi barna var over fem år, tilhørte søskengrupper eller hadde enkelte helseutfordringer. Dette var en mye høyere andel enn i 2015 da den var ca. 46 %.

Adopsjonsforum hadde ved årets slutt 2 230 familier registrert som medlemmer. Dette var en nedgang i antall medlemmer på 6,7 % (mot en nedgang på 8,9 % året før).

Medlemmene er organisert i 14 lokalavdelinger som dekker hele landet, men flere av lokalavdelingene har ikke hatt aktivitet det siste året. 2016 var det første året det ikke ble holdt landsmøte i Adopsjonsforum. Lederne for lokalavdelingene holdt i stedet et møte i april 2016 for bl.a. å godkjenne årsberetning og regnskap for 2015 og for å følge opp andre landsmøtevedtak. Landsstyret ble valgt for to år i 2015, og har i perioden bestått av leder, nestleder og fire valgte styremedlemmer. Ett medlem av landsstyret, Lill Skoglund, trakk seg i februar 2016 av private grunner og ble erstattet med Andrea Johanna Bratt Mæhlum som ble supplert inn i et ekstra landsstyremøte i mars 2016. I tillegg til de seks som velges av landsmøtet, har landsstyret ett medlem som er valgt av og blant sekretariatets ansatte.

Uformelle "landklubber" gir tilbud til medlemmer som har adoptert, eller skal adoptere, fra det enkelte opprinnelsesland. Disse klubbene har ingen formell status i organisasjonen.

ADOPSJONSFORUMS ÅRSBERETNING FOR 2016

II: Organisering, styring og personale

Landsstyret er foreningens høyeste organ mellom landsmøtene. Med utgangspunkt i foreningens vedtekter samt et årlig arbeidsprogram, og i samsvar med offentlige lover og regler, trekker landsstyret opp linjene for foreningens og sekretariatets arbeid.

Policydokumentet og landsmøtevedtak prioriterte fem oppgaver for 2015-2016:

- Omstillingsarbeid og økonomi.
- Utvikling av nye og eksisterende samarbeidsland.
- Påvirknings- og informasjonsarbeid.
- Ivaretagelse av engasjement blant nye og eksisterende medlemmer, samt lokalavdelingene.
- Søke sammenslåing med andre adopsjonsforeninger.

Adopsjonsformidlingen ivaretas av foreningens sekretariat, som ble opprettet i 1982, og som siden 1988 har holdt til i Inkognitogaten 17, 0256 Oslo. Antallet nye adopsjonssøkere nådde en topp i 2005 med 707 nye søkere, men har de siste år sunket kraftig. I 2016 meldte det seg 74 nye søkere, mot 45 året før. Det var ved årsskiftet 2016/2017 totalt 253 familier som var aktive i en adopsjonsprosess - en nedgang på over 13,6 % fra året før. Å rekruttere nye søkere og holde på gamle medlemmer er derfor en viktig utfordring for organisasjonen.

Sekretariatet har vært organisert med to avdelinger. Administrasjonsavdelingen har ansvar for administrative oppgaver, drift av egen organisasjon og samarbeid med lokalavdelingene. Formidlingsavdelingen har ansvar for adopsjon fra Latin-Amerika, Asia, Afrika og Europa. I tillegg har deltids stillinger som redaktør og bistandskoordinator ligget i en stabfunksjon for daglig leder. Arbeidet med tilbakereiser er satt ut til en tidligere medarbeider som er gått av med pensjon.

Det er siden 2013 iverksatt tiltak for nedbemanning gjennom bl.a. frivillig avgang med tidlig pensjon. Sekretariatet hadde ved årets slutt i 2016 i alt 10 hel- og deltidsansatte, samt én ansatt i ulønnet permisjon. Samlet utførte alle ansatte da et arbeid tilsvarende 8,4 årsverk.

Flertallet i sekretariatet er fagorganisert, og det finnes både tariffavtale, særavtale og en seniorpolitisk avtale som gir de ansatte trygghet knyttet til ansettelsesforhold og arbeidsbetingelser.

III: Faglig aktivitet og samarbeid

De ansatte i sekretariatet har en bred og solid kompetanse, oppnådd gjennom utdanning og lang erfaring innenfor arbeidsfeltet. Flere ansatte har arbeidet i sekretariatet siden 1990-tallet. De ansattes kompetanse vedlikeholdes og videreutvikles gjennom interne og eksterne kurs, ved arbeidsreiser til opprinnelseslandene og annet internasjonalt samarbeid.

Det er et godt samarbeid med de to andre norske adopsjonsforeningene, Verdens Barn og InorAdopt. Samarbeidet skjer gjennom Norsk adopsjonsråd (NAR) og et felles adopsjonsfaglig utvalg (AU). NAR består av styre- og sekretariatslederne i foreningene. Adopsjonsforum er også medlem av en nordisk (NAC) og en europeisk (EurAdopt) sammenslutning av adopsjonsorganisasjoner. Adopsjonsforum deltar aktivt i begge, og nestleder i vårt landstyre er vararepresentant til styret i NAC. Daglig leder ble i 2016 valgt til norsk representant i EurAdopts råd for to år.

ADOPSJONSFORUMS ÅRSBERETNING FOR 2016

På myndighetssiden har Adopsjonsforum hatt et godt samarbeid med Barne- og likestillingsdepartementet (BLID). Et viktig lobbyarbeid har i 2016 vært innsatsen for etablering av et kompetansesenter for adopsjon. Dette skjer dels gjennom Adopsjonsforums politiske utvalg og dels i samarbeid med grupper av adopterte. Det har vært mye kontakt med sentralmyndigheten på adopsjonsfeltet, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) og med deres fem regionale kontorer (Bufetat). Det er også god kontakt med Utenriksdepartementet samt opprinnelseslandenes ambassader og konsulater. Vi har også et godt forhold til fagmyndighetene i de landene der vi arbeider.

Adopsjonsforum har ofte kontakt og samarbeid med forskningsmiljøer og fagpersoner som arbeider spesielt med adopsjonsrelaterte spørsmål.

IV: Økonomisk resultat

Det har vært god økonomistyring hele året, og det har vært sterkt fokus på å redusere kostnader. Inntektene ble lavere enn budsjettert da både adopsjonstallene sank og finansinntektene fortsatt er lave. Store deler av foreningens adopsjonsutgifter påløper i utenlandsk valuta, og endring av valutakurser kan derfor påvirke foreningens økonomi negativt.

Adopsjonskostnadene for den enkelte familie regnes ut fra et solidarisk grunnprinsipp. Alle som har adoptert et barn gjennom Adopsjonsforum i løpet av kalenderåret belastes med det samme "grunnbeløpet", som er deres andel av foreningens totale adopsjonskostnader. Grunnbeløpets størrelse påvirkes av de totale kostnadene ute og hjemme, som deles på antall gjennomførte adopsjoner. Grunnbeløpet endte i 2016 på **191.123** kroner mot 198.465 kroner året før.

Grunnbeløpet har over tid økt pga. lavere antall adopsjoner, og dermed færre familier å dele adopsjonskostnadene på. I 2016 ble grunnbeløpet lavere enn året før for første gang siden 2004. Sammen med økt adopsjonsstøtte fra staten ble både brutto og netto adopsjonskostnader lavere for familiene som adopterte barn i 2016.

Reguleringsfondet ble i 2016 brukt til bl.a. å dekke de siste deler av kostnader til sluttpakker for to ansatte. Familier som adopterte to eller tre søsken samtidig er blitt belastet med et tillegg til grunnbeløpet på kr. 105.000 ekstra pr barn. Familiens utgifter til reise og opphold under hentereisen kommer i tillegg til innbetalingen til foreningen.

Tilførselen av midler til reguleringsfondet er bl.a. påvirket av antall nye søkere og eventuell plassering av renter og avkastning av foreningens midler. Med lavt antall nye søkere er tilførselen av midler blitt lavere over flere år. Renteinntekter og avkastning fra fond settes ikke lenger automatisk inn i reguleringsfondet, men disponeres av landsstyret hvert år.

Fondene bidrar til mer rettferdighet i kostnadsfordelingen:

Risikofondet kommer til anvendelse når store og vilkårlige ekstrautgifter rammer enkeltsøkere eller ett enkelt årskull av søkere.

Reguleringsfondet brukes til å dempe store endringer fra ett år til det neste i grunnbeløpets størrelse.

Egenkapitalen var pr. 1.1.2016 på kr. 5.645.351, og pr. 31.12. 2016 på til sammen 5.516.032 kroner, og består av de to fondene og «annen egenkapital» på kr. 380.548:

ADOPSJONSFORUMS ÅRSBERETNING FOR 2016

Reguleringsfondet hadde en balanse på kr 3.516.033 ved inngangen til 2016, og var redusert til kr. 3.038.033 pr 31.12.2016. Fondet ble belastet med kr. 500.000 til de to siste sluttpakker i 2016.

Risikofondet er for femte år på rad blitt belastet med mer enn det som ble satt inn i fondet. Netto reduksjon var på kr. 31.867 mot kr. 10.662 i 2015. Risikofondet ble belastet med kr. 53.867 for å dekke langt opphold for en familie i Chile og to i Colombia i 2016. Fondets saldo pr. 31.12. 2016 var kr 2.097.451.

Efter flere år med underskudd har styret iverksatt tiltak for å sikre at egenkapitalen fortsatt holdes på et forsvarlig nivå og at driften kan ivaretas flere år framover.

V: Arbeidsmiljø og likestilling

Arbeidet med personalpolitikk og nedbemanning er videreført. Personalpolitisk dokument fra 2009 og avtalen om seniorpolitikk fra 2010 er fulgt opp. I løpet av 2016 ble betaling av flere avtalte gavepensjoner og sluttpakker slutført. Det er gjort avsetninger for fremtidige utbetalinger av de resterende gavepensjoner for de ansatte som tidligere valgte den løsningen. En adopsjonskonsulent gikk etter eget ønske av med pensjon sommeren 2016.

Arbeidet med å ivareta det fysiske og psykososiale arbeidsmiljøet for sekretariatets ansatte ble videreført i 2016. Oppgraderinger og vedlikehold av datautstyr og programvare er foretatt løpende.

Det pågår en kontinuerlig utviklingsprosess i sekretariatet når det gjelder adopsjonsfaglige, organisatoriske og arbeidsmessige utfordringer. Rutiner for internkontroll er søkt gjennomført. Adopsjonsforum forurenses ikke det ytre miljø gjennom utslipp eller lignende. Restpapir som ikke makuleres blir separert og legges til papirinnsamling. Annet avfall deponeres forskriftsmessig.

Sekretariatet bestod ved årsskiftet av 6 kvinnelige og 4 mannlige ansatte samt en kvinnelig ansatt i permisjon. Det var dermed en bedre balanse mellom kvinnelige og mannlige arbeidstagere enn tidligere. Det totale antall årsverk for disse 10 stillingene var ved årsskiftet i alt 8,4.

Samlet sykefravær i 2016 gikk ned fra 6,4 % i 2015 til 4,8 % i 2016. Korttidsfraværet var uendret på 0,9 %, mens langtidsfraværet gikk ned fra 4,4 % i 2015 til 3,2 % i 2016. Det har ikke vært registrert skader eller ulykker av vesentlig art på arbeidsplassen.

Landsstyret ønsker å takke de ansatte i sekretariatet for en god innsats i 2016.

VI: Perspektiv fremover

Landsstyret legger til grunn at forutsetningen om fortsatt drift er tilstede, og regnskapet for 2016 er utarbeidet på dette grunnlag.

Efter landsstyrets oppfatning fremstår Adopsjonsforum som en god organisasjon og en pålitelig adopsjonsformidler. Landsstyret har fokus på å videreføre en robust organisasjon med en bemanning tilpasset utfordringer knyttet til internasjonal adopsjon.

Landsstyrets målsetting er at Adopsjonsforum også i 2017 skal være landets ledende adopsjonsformidler, til beste for foreldreløse og forlatte barn og for de familiene som ønsker å adoptere dem. I det alt vesentlige ligger forholdene godt til rette for at dette

ADOPSJONSFORUMS ÅRSBERETNING FOR 2016

målet skal nås. Budsjettet for 2017 legger til grunn at antallet adopsjoner fortsatt vil være lavt og på sikt kan gå ytterligere ned. Budsjettet brukes aktivt for å sikre økonomisk balanse, og fond skal i minst mulig grad benyttes.

Oslo, 24. februar 2017
Landsstyret i Adopsjonsforum

Øyvind Reidar Bakke Reier
Landsstyrets leder

Stig Flesland
Landsstyrets nestleder

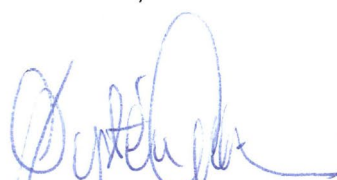

Ingeborg Harsten
Landsstyremedlem

Kenneth Martinsen
Landsstyremedlem

Andrea Johanna Bratt Mæhlum
Landsstyremedlem

Arne Kristian Nordhei
Landsstyremedlem

Guri Sættem
Ansattes landsstyrerepresentant

Øystein Gudim
Daglig leder